

„Istarska Rijec“

izlazi svakog četvrtka uveče.

Pretpлата za tuzemstvo iznaša 15— lira na godinu, a za inozemstvo 25— lira. Uredništvo i uprava lista: Trst (Trieste) - Via S. Francesco d'Assisi 20/I, Telefon: 11-57.

ISTARSKA RIJEČ

Tjednik za pouku, gospodarstvo i politiku Istarskog naroda.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve otkvari“. — Narodna poslovice.

Oglasi stoje 4 lire

za svaki centimeter visine u širini jednog stupca. Za više kratko vršenje daje se znatan popust prema pogodbi. Dopsis se štiju uredništva, a novac upravi. Nepranirana se pisma ne primaju, a rukopisi se ne vraćaju ni u kojem slučaju.

„Carta del Lavoro“

Dan 21. aprila proslavljen je u cijeloj državi na najsvetčaniji način. Toga dana pada naime novi fašistički blagdan «Natale di Roma» ili obljetnica ustanovljenja staroga Rima. Osim toga je on. Mussolini odredio, da se stari radnički praznik 1. maja ukinu, a mjesto toga proglasio je dan 21. aprila radničkim praznikom. Po svim gradovima obdržavale su se toga dana manifestacije sindikalnih korporacija, u koje su uključene sve kategorije manualnih i duševnih radnika.

Istoga dana uvečer sastalo se je u Rimu veliko fašističko vijeće na jednu svečanu sjednicu. Na toj se je sjednici raspravljalo u glavnom o novom ustavu rada, tako zvanom «Carta del Lavoro». Vijeće je radnu kartu (ustav rada) koju mi v cijelosti donasmo potvrdilo.

Ustav rada to je jedna nova uredba, koju je fašizam ustanovio i koju će provodjati u svrhu: da u državi potpuno i konačno uredi na temelju sindikalnih fašističkih ideja položaj radne snage svih kategorija, da odredi točno sve pravice i dužnosti poslodavaca, i poslenika, da riješi pitanje osiguravanja radnika, da disciplinira narodnu proizvodnju itd.

Ustav rada ima trideset članaka. U njemu je jasno izraženo stanovište, da je sudjelovanje svih narodnih staleža apsolutno potrebno, makar to zahtjevalo i žrtve, želi li se u zemlji podignuti blagostanje.

Nekoje važnije točke ovoga ustava biti će doskora pretvorene u zakon, tako da će ustav rada vrijediti za sve državljanke. Radne pogodbe i produkcija morati će biti u skladu s načelima, koje su donešene u ovom ustavu.

I.

Italijanska nacija je organizam, koji ima više ciljeve, viši život i viša sredstva djelovanja od pojedinih ili udruženih individua. Je moralna, politička i gospodarska jedinica, koja se potpunoma ostvaruje u fašističkoj državi.

II.

Rad u svim svojim intelektualnim, tehničkim i ručnim oblicima je socijalna dužnost. Kao takovog i samo takovog štiti država. Sveukupnost proizvodnje je sa nacionalnog stanovišta jedinstvena. Njezini ciljevi su jedinstveni i usredotočuju se u blagostanju proizvodjača i u razvoju nacionalne moći.

III.

Profesionalna ili sindikalna organizacija je slobodna. Samo zakonito priznati sindikat te podvržen državnom nadzoru ima pravo da zakonito zastupa cijelu kategoriju poslodavala i poslenika, za koje je ustanovljen; da štiti interese pred državom i pred drugim profesionalnim udruženjima; da sklapa kolektivne radne pogodbe, obavezne za sve pripadnike kategorije; da im odredi priloge i da, prema njima vrši funkcije, povjerene od javne koristi.

IV.

U kolektivnoj radnoj pogodbi prima svoj konkretni izraz solidarnost među raznim činionicima produkcije kod nagodbe suprotnih interesa između poslodavala i poslenika i kod njihove podržnosti višim interesima produkcije.

V.

Radni sud je organ, kojim posreduje država u svrhu uređenja radnih sporova, bilo da se nanašaju na izvršenje pogodaba i na druge postojeće odredbe, bilo da se ide za određenjem novih radnih pogodaba.

VI.

Zakonito priznane profesionalne organizacije zajamčuju pravnu jednakost među poslodavcima i poslenicima, uzdržavaju disciplinu produkcije i rada i promiču njihovo usavršavanje. Korporacije tvore jedinstvenu organizaciju produktivnih snaga i zastupaju posvema njihove interese. Radi toga posvemašnjeg zastupanja, i jer su interesi proizvodnje nacionalni interesi

zakonom su priznate korporacije kao državni organi.

VII.

Korporativna država smatra privatnu inicijativu na području proizvodnje najučinkovitijim i najkorisnijim sredstvom u interesu nacije. Budući da je privatna organizacija proizvodnje funkcija nacionalnog interesa, organizator preduzeća je odgovoran pred državom za smjer proizvodnje. Iz suradnje proizvodnih sila proizlazi medju njima uzajamnost (reciprociteta) prava i dužnosti. Najamnik, tehnik, činovnik ili radnik je aktivni suradnik ekonomskog preduzeća, čije vodstvo pripada poslodavaocu, koji je za to i odgovoran.

VIII.

Profesionalne organizacije poslodavala imaju dužnost da promiču na sve načine povišenje i usavršavanje proizvodva i snižavanje troška. Zastupstva onih, koji vrše kakvo slobodno zvanje ili umjetnost i društva javnih namještenika doprinajaju za zaštitu interesa umjetnosti, znanosti i kujiževnosti, za usavršavanje produkcije i za postignuće moralnih ciljeva korporativnog uređaja.

IX.

Posredovanje države u gospodarsku proizvodnju nastupa samo tada, kad nema privatne inicijative, ili je nedovoljna, ili kada su po srijedi politički interesi države. Takovo posredovanje može da preuzme formu kontrole, poticanja i direktnog vodstva.

X.

U kolektivnim radnim sporovima se ne može uvesti sudbeno postupanje, ako korporativni organ nije prije pokušao da postigne nagodbu. U pojedinih sporovima, glede tumačenja i izvođenja kolektivnih radnih pogodaba profesionalne organizacije imaju pravo da posreduju za postignuće nagodbe. Za takove sporove su kompetentni obični sudovi, kojima su pridruženi asessori, određeni od dotičnih profesionalnih organizacija.

XI.

Profesionalne organizacije imaju dužnost, da kolektivnim radnim pogodbama uređuju odnose među kategorijama poslodavala i poslenika, koje one zastupaju. Kolektivna radna pogodba se sklapa između organizacija prvog stupnja pod vodstvom i nadzorom centralnih organizacija. U slučajevima predviđenim zakonima i pravilima ima pak pravo da organizacija višeg stupnja stupi na mjesto nižeg. Svaka kolektivna radna pogodba mora sadržavati — jer bi inače bila nevaljana — točne propise glede disciplinarnih odnosa, glede roka pokusa, glede mjere i plaćanja plata, glede radnog vremena.

XII.

Postupanje sindikata, nagodbeno djelovanje korporativnih organa i presuda radnog suda jamče da će plaća odgovarati moralnim zahtjevima života, mogućnosti proizvodnje i rentabilnosti rada. Određenje plaće je izvan svake opće norme i prepušteno je sporazumu među strankama u kolektivnim pogodbama.

XIII.

Posljedice kriza proizvodnje i novčane pojave moraju se pravedno razdijeliti među sve činioce proizvodnje. Podatci izmešeni od javnih uprava, od centralnog statističkog ureda i od zakonito priznatih profesionalnih organizacija glede položaja stanja proizvodnje i rada, stanje novčanog trga i promjene životnih potreba poslenika, koje sredi i obradi ministarstvo korporacija — sve će to biti mjerilo za razmatranje interesa raznih kategorija i raznih razreda među sobom i njihovo prilagodjivanje višim interesima proizvodnje.

XIV.

Kada je zaslužak određen na pogodbu (akord) i isplata pogodbe zapada iza 15 dana, mora se navesti radni-

cima srazmjernje dvosedmične ili sedmične predumje. Noćni rad, koji ne spada u regularnu periodičnu raspodjedu ima da bude naplaćen još i dodatkom u razmjeru s dnevnim radom. Ako se radnja plaća po pogodbi (akord), pogodbene tarife moraju biti tako određene da marljivi radnik normalnom radnom sposobnošću bude u stanju da polak osnovne plaće dobije i minimalni dobitak.

XV.

Radnik ima pravo na sedmični odmor i to u nedjelje. Kolektivne pogodbe držati će se tog načela, uzimajući u obzir propise postojećih zakona, tehničke zahtjeve preduzeća i u granicama tih zahtjeva nastojati će da budu poštovani civilni i crkveni blagdani prema mjесnim običajima. Radnik mora da se točno i savjesno drži vremenskog rasporeda rada.

XVI.

Iza jedne godine neprekidne službe u preduzećima s stalnim radom ima radnik pravo na plaćeni ljetni dopust.

XVII.

U poduzećima sa stalnim poslom ima radnik pravo, kad prestanu odnosi radni, uslijed otpusta bez njegove krivnje, na ošteću srazmjerno s godinama službe. Takova je oštećeta i u slučaju smrti radnika.

XVIII.

U poduzećima s stalnim radom prelaz poduzeća u druge ruke ne uništava radnu pogodbu i osoblje, koje je ondje namješteno sačuva svoja prava prema novom vlasniku. Istotako ne uništava radnu pogodbu ni bolest radnika, ako ne prekoračuje određeno vrijeme. Poziv u vojništvo ili u dobrovoljnu fašističku miliciju ne može biti uzrokom otpusta.

XIX.

Disciplinarni prestupci i djelovanja, koja smetaju normalnom poslovanju, a počine ih radnici, bivaju kažnjivi, prema težini prestupka, globom i suspendijom i u težim slučajevima neposrednim otpustom bez oštećeta. Bit će specifičirani slučajevi, kad poduzetnik može kazniti globom, odgovodom i neposrednim otpustom bez oštećeta.

XX.

Na novo primljeni poslenik mora da provede neko pokusno vrijeme i za to vrijeme imaju i jedan i drugi pravo da raskinu pogodbu, a pri tome se plaća samo onaj posao, koji je efektivno bio izvršen.

XXI.

Kolektivna radna pogodba se glede koristi i glede discipline proteže i na radnike kod kuće. Država će izdati posebne odredbe za osiguranje čistoće i higijene rada kod kuće.

XXII.

Samo država može konstatirati i kontrolirati pojavu zaposlenja i bezposlice radnika; cjelokupni indeks stanja proizvodnje i rada.

XXIII.

Ured za uposlenje na paritetičnoj podlozi je pod kontrolom korporativnih organa. Poslodavaoci moraju uzimati radnike, koji su upisani u takove ured i imaju pravo da biraju u popisu prijavljenih dajući prednost onima, koji su upisani u stranci i u fašističkim sindikatima prema vremenu upisa.

XXIV.

Profesionalne organizacije poslenika imaju dužnost da vrše medju radnicima izbor, čime se ima što više da podigne tehnička sposobnost i moralna vrijednost.

XXV.

Korporativni organi paze da pojedinci, koji su podvrženi udruženim organizacijama da su u skladu sa zakonima o zaštiti protiv nezgodama i radnoj policiji.

XXVI.

Osiguranje je velika manifestacija principa suradnje. Poslodavaoci i najamnici moraju proporcionalno doprinasti plaćanju osiguranja. Pomoću korporativnih organa i profesionalnih

organizacija država će se postarati da uredi i sjedini sistem i ustanove osiguranja.

XXVII.

Fašistička država stavila si je za zadatac: 1) usavršenje osiguranje protiv nezgodama; 2) poboljšanje i raširenje zaštite materijalno; 3) osiguranje protiv profesionalnim bolestima i protiv tuberkulozi kao početak općeg osiguranja protiv svih bolesti; 4) u potpunjenje osiguranja protiv nesvojvoljnog besposlicij; 5) prihvatanje posebne vrste dotacijske zaštite za mlade radnike.

XXVIII.

Zadaca profesionalnih organizacija je da štite one koje zastupaju kod administrativnog i sudbenog postupanja u pogledu osiguranja protiv nezgodama i u pogledu socialnog osiguranja. U kolektivnim radnim pogodbama biti će određeno, gdje to bude tehnički moguće, ustanovljenje potpornih bolničkih blagajna sa doprinosima davalaca i primalaca posla, a tim će blagajnama upravljati zastupnici jednih i drugih pod nadzorom korporativnih organa.

XXIX.

Pravo i dužnost profesionalnih organizacija je da potpomazu one, koje zastupaju, pa bili članovi ili nečlanovi. One moraju vršiti tu zadaću direktno putem svojih organa i ne mogu je povjeriti drugim ustanovama i zavodima osim radi uzroka općenite naravi, koji premašuju interese pojedine kategorije proizvodjača.

XXX.

Uzgoj i izobrazba, naročito profesionalna izobrazba svojih zastupnika, članova ili nečlanova, je jedna od glavnih dužnosti profesionalnih organizacija. One moraju podupirati djelovanje nacionalnih ustanova za zimanje poslije rada i za druge uzgojne pobude.

Politički pregled

ITALIJA

Jakost fašističke organizacije

Dne 1. o. mj. imalo je veliko fašističko vijeće svečanu sjednicu. Na toj se je sjednici govorilo između ostaloga i o jakosti fašističke stranke. Generalni tajnik on. Turati izjavio, da fašističke organizacije broje danas svega ukupno 2 milijuna 168 tisuća i 823 člana.

Proces protiv Zanibonija svršen.

Dne 22. o. mj. (prošloga petka) završen je proces protiv Zanibonija i drugova, zbog atentata na on. Mussolinija. Izrečena je sljedeća osuda: Zaniboni, general Capello i Angelo Ursella, koji su glavni krivci, dobili su svaki po 30 godina tamnice, 3 godine nadzorstva i isključenje iz svih javnih služba; Ducci je dobio 12 godina i jedan mjesec, Niccoloso i Caligaro po 10 godina, 10 mjeseci i 20 dana, Riva 7 godina. I oni su osuđeni na 3 godine nadzorstva i isključenje od svih javnih služba.

Veliki majstor talijanskih framazona aretiran i konfiniran.

Dne 23. o. mj. bio je u Rimu aretiran Domicij Torrigiani, veliki majstor svih talijanskih framazona. Ova je aretacija u savezu sa Zanibonijevim procesom. Talijanski listovi pišu na temelju izvjava raznih svjedoka na tom procesu, da je atentat bio potpomagan od framazona. Torrigiani je odmah po aretaciji interniran na 5 godina.

Sjednica ministarskog savjeta.

Ministarski savjet sastati će se na sjednicu dne 5. maja. Na toj će sjednici govoriti on. Mussolini o međunarodnim dogodbama posljednjeg vremena, naročito o mađarsko-talijanskom prijateljstvu, te o novim smjernicima talijanske vanjske politike. Osim toga govoriti će o unutarnjem položaju. Minister financija govoriti će o jakom poboljšanju lire. On. Suardo će dati na odobrenje jednu reformu državnog savjeta. Po toj reformi imala bi se moć i djelovanje prvog ministra on. Mussolinija još povećati i raširiti.

Prestolonasljednik Umberto u Milanu.

Njeg. kr. Visoč. kraljević Umberto posjetio je dne 24. o. mj. službeno grad Milan. Princa su dočekali svi zastupnici vlasti i velika masa naroda. On je odtisje u milanskom kraljevskom dvoru, a popodne je prisustvovao raznim priredbama. U večer je prisustvovao u kazalištu svečanoj pred-

ma uspješno liječi, kako su one žene govori-
le. Žene su čovjeka napunile što mora
sve učiniti, kako se mora na putu ponašati
itd. Rekle su mu dapače, da za vrijeme
putovanja do Rovinja ne smije s nikim ni
riječ progovoriti.

Neznamo, da li je onaj «brizni čovik» na
putu što govorio ili nije, ali znamo, da mu
se je dogodilo nešto, zbog čega se skrivio u
rovinski zatvor. Ne znamo što je dospio u
kako je tamo dospio, ali on sada tamo,
leži već mjesec dana zbog svoje urečene
žene. Da nisu i njega sbrige urekle i tamo
odvikle!

Evo, vidite što se događa u ovo moder-
no, kulturno doba u Vodicama. Bože moj,
kako je moguće, da ima kod nas još tako
zaostali ljudi i žena, koje vjeruju, da će
im vraćari bolje pomoći nego liječnici.
Naucimo se već jedanput pameti, da ne
budemo za smijeh svima onima, koji imaju
više pameti u glavi od nas. Kada će već
jednom iščeznuti iz naše sredine čakule o
urocima i vjerovanje u proroke, koji se
debele na naša siromašna ledja.

IZ ČIČARIJE.

Udruživanje općina.

Čuli smo i čitali za najnoviju naredbu
rimske vlade, po kojoj će se morati manje
općine udružiti u jednu veću; dapače to
isto vrijedi i za manje posujilnice i ban-
ke, koje, ako su u istom mjestu, moraju će
se stupiti u jednu jedinstvu.

Gleda stvaranje općih novih velikih op-
ćina reći ćemo, da velike općine manje
stoje, dočim za male općine upravni su
troškovi previsoki. Sva naša Čičarija je do
godine 1922. pripadala buzetnoj općini;
pa i ako bismo iznova tamo pripali, to za
nas ne bi bila nikakva novost i iznenađe-
nje. Mi samo to znamo, da smo prije imali
mi Krašani općinskog novca, kapitala, a
otkad smo sami tako mali, stari su se naši
kapitali — rastopili, kao snijeg na suncu.
Još gore, naša nova općina u Račju, Vasi
ima duga. Ki vrag je to! Pa šta ćemo s
takvom općinom i tako moramo za sve
poslove u Buzet.

Ali, govori se: Lanišće i Brgudac bi spali
s Ročom pod novu stvarajuću se općinu u
Lupoglavu. — Eto, prije se općine komada-
le, a sada se ih hoće udruživati i širiti.
Samo neka bude to u bolje seljačkog našeg
naroda!

Književnost i umjetnost

«Pergamenti» od Jele Spiridonovića-
Savičeve, prevedeni na talijanski.

Pred nekoliko dana izišla je iz štam-
pe, prevedena na talijanski, knjiga pjes-
ama «Pergamenti» brata u Hristu
Stratonika» od gospođice Jele Spirido-
nović-Savič, supruge jugoslavenskog
generalnog konzula u Trstu. Djelo je
preveo na talijanski G. Umberto Urban-
naz-Urbani, koji se mnogo bavi propa-
gandom jugoslavenske književnosti
među Talijanima.

«Pergamenti» su u originalu savršene
ljepote, može se reći nešto najljepše
što je poslije rata u srpskoj književnosti
izišlo. G. Urbani je dobro učinio što
je «Pergamenti» preveo. Talijanska će
publika moći da upozna jedan biser
jugoslavenske književnosti. Kao što je
original lijep, tako ni prevod ne za-
ostaje u ljepoti. G. Urbani je «Perga-
menti» vrlo dobro preveo. On pozna
dobro naš jezik, a i sam je pjesnik, pak
je i prevod savršeno lijep.

Prevod je poprčan jednim dugim
predgovorom u kojem g. prof. Bahudri
govori s mnogo pohvale o umjetnosti
g. Jele Spiridonovića-Savičeve.

Svega po malo

Novremena po svim svijetima.

Novine javljaju sa svih strana svijeta o
velikim nepogodama i nesrećama, koje su
ovih dana zadesile razne krajeve.

Iz Kalkuta javljaju, da je silna vijavica
prešla preko grada Kustia u Bengalijsi
i prouzročila veliko opustošenje. I ako je
katastrofa trajala samo osam minuta, po-
topila je četiri obalna parobroda zajedno
sa posadom. O jednom putničkom parobrodu
sa 143 putnika nema se nikakvih vijesti.
Na hiljade stabala je iščupano i mnogo
kuća razoreno.

Kako javljaju iz Sidneya tamo se nasu-
kao parobrod «Riverina» usijetel strahovi-
toga orkana kod otoka Gabo, na južnoj
obali Novog Južnog Walesa. Brod je bačen
na klisuru. Na njemu su bila 142 putnika,
među kojima i prilično mnogo djece. Ne
spasavanje se nije moglo poništjati radi
visokih valova i jake bure, uslijed čega se
unesrećenom brodu nisu mogli približiti
odasani brodovi i šleповi. Neposredna
opasnost ne prijete nikome. Ipak je svaki
putnik dobio pojas za spasavanje. Valovi
se preljevalju preko palube. Parobrod se
smatra izgubljenim. To je bio brod od 5000
tona nosivosti.

Javljaju iz Carrellitona u američkoj drž-
avi Illinois, da posljednjih dana bijesne
tornado, jedan za drugim, u pravim seri-
jama. Najviše štete trpi država Illinois,
jama. Najviše štete trpi država Illinois,
u kojoj bure bijesne najvećom žestinom.
Iza toga su puštošiti, ali već oslabljeni,
prema Nebraska i Oklahami.

U Centervilleu je tornado srušio jednu
skolu. Učitelj je ubijen, a 25 djece ranjeno

što teže što lakše. Dvoje djece je ubijeno
na ulici od crijevoja. U Hardinu je na-
stradao jedan čovjek, a mnogo je osoba
ranjeno.

Dosad su u svemu nadjene lješine 60
osoba, većinom djece, koju je oluja zatekla
na povratku iz škole.

Sitne zanimivosti.

U Belgiji je sada već sasvim udoma-
ćena nova novčana jedinica, po imenu
«belga». Sada se tamo sve javno računanje
vrši sa belgama. To je iza rata petla drža-
va, koja je uvela nove novčane jedinice.

Između kandidata za doktorski nas-
lov na Ceylonu nedavno je bio i jedan,
kojemu je bilo ime: Kassipilai Namasi-
vampillai Sivagnanasundaram.

Najnovija uredba na velegradskim au-
tomobilima jesu aparati, koji ne samo da
briju prevajenu daljinu, već po završe-
noj vožnji izbacuju letke, na kojima je
tačno naznačeno, koliko ima gost da plati.

U svrhu identificiranja ličnosti Kinezi
su već 400 godina prije Krista upotreblja-
vali otiske prstiju. Dakle i opet dokaz, da
nema ništa nova na svijetu.

Dr. Hans Salomon u Berlinu dao je
patentirati stroj za uspašivanje, koji imi-
tira brujanje pčela u pčelinjaku. Kad ga
naviješ, brui za tri četvrtina sata i to tako,
da se brujanje sve jača. Liječnici su se o
aparatu pohvalno izrazili.

Listonoša Campbell u Londonu otišao
je u penziju iz 27 godina službe. Kroz vri-
eme svoga službovanja prečeo je 108.000
milja ili 172 hiljade kilometara.

Englezi sada izrađuju jedan avion,
u kojemu će biti salon za ručanje za 50
osoba. U njemu će se moći i plesati. Osim
toga bit će i takodjer i prostorija za igranje
i za pušenje. Avion je određen za Indiju.
Javljaju iz Moskve, da su započele pri-
pravne radnje za izgradnju kanala izme-
đu Volge i Dona. Prva grupa inžinira sti-
gla je na teren i otpočela radove.

U Italiji se vrše pokušaji sa jednim no-
vim tipom aeroplana, kojim će biti mo-
guće, kako se nadaju, preletjeti iz Rima u
London za jedan sat, a iz Rima u New-
York za 6 sati. Ta fenomenalna brzina, po-
stigla bi se na taj način da bi avion letio
na 25.000 stopa visine gdje, takoreći, nema
više nikakvog otpora zraka.

Negodetni igrač André Gremier od «Red
Stara» za vrijeme utakmice u Panthinu
zadobio je udarac koljenom u trbuš te je
na mjestu ostao mrtav.

Cilindar je prvi iznašao londonski kio-
bučar John Hetherington. Kad ga je prvi
put stavio na glav, pozvala ga je policija
na odgovornost i osudila na globu 50
funti.

Najdublji rudnik na svijetu sigurno je
u Chanslow Chanfield u Kaliforniji. Dubi-
na mu je 2398 metara.

Najveća knjiga na svijetu je zemljopisni
atlas, koji su god. 1600. Amsterdamski tr-
govci darovali engleskom kralju Karlu II.
Knjiga je visoka 1.45 m, 68 cm. široka, a
1.5 m. debela. Pohranjena je u londonskom
muzeju.

Bonioci su do sada silazili obično do 60
m dubine. Ako su htjeli da silaze dublje,
osjećali su tako silan pritisak vode, da su
pali u nesvijest. Najnoviji njemački apa-
rati daju mogućnost spuštanja do 200
metara dubine.

Ima nekih knjiga, kojima uvez više vri-
jedni nego li sadržaj. Nisu nikakova rijet-
kost ni knjige vezane u ljudsku kožu.
Camille Flammarion imao je jednu prijate-
ljicu, koja je imala vrlo lijepu kožu na
ramenima. Kad je umrla, ostavila mu je
u oporuci svoju kožu. On ju je dao prepa-
rirati i dao je u nju povezati svoju knjigu
«Ciel et terre». U knjiziči Caravellet u Pa-
rizu nalazi se knjiga «Ustav g. 1793» koja
je urezana u kožu nekoga revolucionara,
koji je onih dana poginuo.

Draktilji način sudjenja.

Kralj jednog malenog afričkog mjesta
sudio je na trgu. Jednog dana dođe da se
potuži jedan seljak i reče:
— Kralju, od ovog čovjeka, ja sam jedan-
put kupio komad zemlje, i kad sam zemlju
kopo, našao sam zakopano blago. Ova bla-
go nije moje, jer ja sam kupio samo zem-
ljište, a ne ono što je u njem moglo biti
sakriveno. Pa prodavalac uza sve ne će da
uzme blago.

— Što sam ja znao o blagu? — odgovori
protivnik. Ja sam mu prodao komad zem-
ljišta onako kako stoji i po savjesti ne
mogu da primim ništa natrag.

Kralj se je neko vrijeme sklanjao; zat-
im se okrene jednom od prepričala i reče:
— Prijatelju moj, ti imaš sina, je li?
— Da.
— A drugomu:
— Ti imaš kćer, je li?
— Da.
— Dobro: vaša se djeca moguće vole?
— E i to kao!
— Pa onda — nadoda kralj — što za-
ovijetate? Vjenčajte ih i dajte im zemlju
sa svim blagom.

Kod ovoga je prizora bio prisutan grčki
kralj Aleksandar Veliki, koji je putovao
po Africi i proučavao običaje tog kraja. Na
njemu se vidilo da je začuđen takovom
osudom.
— Kako — reče mu maleni kralj — čudi
te moja rasuda?
— Ah ne, odgovori Aleksandar, — ali u
našim se krajevima to drukčije radi.
— Drukčije? A kako?
— Eto, kazat ću odmah. Prije svega ta-
kove rasprave su kod nas rijetke; no ako
se slučajno dese, znaš ti kako se učine?
Izda se naredjenje da se objeka zatvore i
blago se osudi da pripadne Kruni.

IZ UPRAVE LISTA

Molimo, da nam se javi onaj naš pre-
platnik, koji nam je dne 8. maria ev. god.
poslao 15 lira putema pošte iz Cerolvja. Na
postanskoj naputnici nije bilo imena po-
siljača.

Izdavač, direktor i odgovorni urednik:
IVAN STARI
Tisak: TISKARA «JEDINOST» U TRSTU.

SAMO pomoću energičnog zdrav-
ljenja s Glykolom liječi se glavobolja,
slabokrvnost, kostobolja i slaboba. Spe-
cijaliteta ljekarne Castellanovich, Trst,
Via dei Giuliani 42. U martu ljekarna
je otvorena takodjer i po noći.

Fotograf Matko Gorjan
u Pazinu
preporuča sl. općinstvu
mjestu i okolice svoja
fotografsku radionu
Izopisje trna stacione fotografije
po hitnosti i za velika izdavanja
i perverzije slike (negativni).
Fotografije za putnike (paša-
porije) i fotografije u toku i tasta.

KURJE OČI

(kale)
liječi brzo i uspješno mast
Farmacia Sponza
TRST - Via Tor S. Piero 10 - TRST
Čuvajte se patvorina!
Mast Rga možete dobiti u svim Ljekarnama.

NAJBOLJE VRELO!

Kod nakupa ljetne i zimske robe (odjela)
svih vrsta cipela, klobuka, kapa, ko-
šulja, kišobrana, kravača, linog štifa,
svih vrsta platna za košulje i odjela, te
pokušajta svih vrsti i cijena,
obratite se na jedno domaće i najčije-
nije vrelo.
M. KOREN & Co. - PAZIN
(Corso pred proštim)

KRUNE

plaća uvijek nekoliko cent. više
nego drugi
ALOJZIJ POVH, Piazza Garibaldi 2
prvi kat
Pazite na naslov! Pazite na naslov!

RADIOTELEGRAFSKI ZAVOD „A. VOLTA“ u Trstu, Via S. Francesco 31

Savjesno pripravljanje za postignuće diplome međunarodnog radiotelegrafiste. — Sa malim trudom
sigurna karijera omladin obojega spola. Teoretički pouk daju specijalizirani profesori i inženiri. —
Za poduku plaća se na mjesec 120 lira. — Jedan od najboljih zavoda u Kraljevini.

E. PECCENO, TRST - VIA MUDA VECCHIA 3

Strojevi za šivanje, vezenje i pletenje
Adler - Neumann - Junker & Ruh
najbolji za obitelji i obrt.
Besplatno podučavanje za vezenje. Potrebne su stroji. Popravci. Upravljava motornog pogona.
Stara tržančanka tvrdka, ustanovljena 1869.

DAJTE PREDNOST holandeskom kakau DE JONG'S

radi njegove izvornosti i izvrsne kakovće.
Zabijevajte ga svuda.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Telefon: 5-18 Podružnica u Trstu: Via XXX Ottobre, 11 Telefon: 5-18
PODRUŽNICE: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Plinj, Sarajevo, Split
CENTRALA u LJUBLJANI
Dionička glavnica i pričuva: 60.000.000 dinara.
Bavi se svim bankovnim poslovima. Prima uloge na uložne knjizice, te ih ukama-
čuje sa 4%, a uloge na tekuće račune sa 4 1/2% neto. Za otkaz vezanih uložaka
plaća postotke po dogovoru. Izvršuje burzne naloge i daje u najam sigurnosne
knjigje (SAFES)
Kt Blagajna je otvorena od 9.-12.50 i od 14.-16 sati